

Календар знаменних і пам'ятних дат

Грудень

(The Calendar of Significant and Memorable dates – December-2024)

1 грудня – Всесвітній день боротьби зі СНІДом (*World AIDS Day*)

Уперше цей Всесвітній день був проголошений у 1988 році за рішенням Всесвітньої організації охорони здоров'я та Генеральної Асамблеї ООН (від 27.10.1988 A/RES/43/15). *Мета* – звернути увагу суспільства на цю проблему, підвищити поінформованість людей щодо ВІЛ/СНІДу, демонстрація міжнародної солідарності перед пандемією.

СНІД – пізня стадія інфекції, спричиненої вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), під дією якого імунна система стає настільки слабкою, що не може боротися з певними видами інфекцій і пухлин. У більшості людей, інфікованих ВІЛ, за умови вчасно розпочатого лікування СНІД не розвивається.

Символ боротьби з ВІЛ/СНІДом – червона стрічка, яка означає: «Я знаю про проблему ВІЛ/СНІДу і я не байдужий до неї». Людина з червоною стрічкою в цей день висловлює свою надію на майбутнє без СНІДу.

1 грудня – підтверджено Акт проголошення незалежності України (1991)

Цього дня народ України вільним волевиявленням на Всенародному референдумі підтвердив Акт проголошення незалежності України – політико-правовий документ, ухвалений позачерговою сесією Верховної Ради 24 серпня 1991 року, яким було проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України.

1 грудня – 100 років від дня народження Лідії Василівни Сохань (1924 – 2022), українського філософа, соціолога, соціального психолога

Лідія Сохань – засновник Київської школи соціальних психологів, 1954 – 1959 роки – доцент кафедри філософії Харківського педагогічного інституту, 1959 – 1961 – завідувач кафедри філософії Харківського медичного інституту. У 1961 – 1988 роках працювала в Інституті філософії АН України, завідувала відділом історичного матеріалізму, відділом соціальної психології. Досліджувала проблеми становлення психології індивідуального життя особистості як самостійної галузі психології, проблем сучасної цивілізації та причетності їх до окремої людини.

2 грудня – Міжнародний день боротьби за скасування рабства

(International Day of Struggle for the Abolition of Slavery)

Щороку 2 грудня за рішенням Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй відзначається цей день, оскільки саме 2 грудня 1949 року на четвертій сесії Генеральної Асамблеї ООН було прийнято Конвенцію про боротьбу з торгівлею людьми та з експлуатацією проституції третіми особами.

Мета його проведення – викорінення таких сучасних форм рабства, як торгівля людьми, сексуальна експлуатація, найгірші форми дитячої праці, примусові шлюби, насильницьке вербування дітей для подальшого використання у збройних конфліктах.

В Україні документ набрав чинності 15 лютого 1955 року.

2 грудня – Всесвітній день запобігання забрудненню навколишнього середовища (*World Pollution Prevention Day*)

У всьому світі ця подія відзначається щорічно 2 грудня. **Мета** – підвищення обізнаності щодо проблеми забруднення навколишнього середовища та про те, що можна зробити, аби цьому запобігти. Організація Об'єднаних Націй, Всесвітня організація охорони здоров'я та Грінпіс закликають країни вжити заходів для контролю забруднення. Лозунг дня – **«Позитивні зміни в повсякденному житті сьогодні – здорове та чисте довкілля в майбутньому»**. Це має усвідомлювати кожна людина, а особливо глави країн, які ініціюють збройну агресію, що завдає непоправної шкоди довкіллю.

2 грудня – Всесвітній день комп'ютерної грамотності (*World Computer Literacy Day*)

Уперше цей день було проведено в Індії у 2001 році. Спеціалісти однієї зі столичних ІТ-компаній вирішили заохочувати жінок і дітей країни до вивчення основ цифрової грамотності. Згодом це свято набуло популярності за межами країни. **Мета його проведення** – вільний доступ до навчання цифрової грамотності, розвитку комп'ютерних і технологічних навичок, безпеки в цифровому середовищі, покращення ІТ-освіти, заохочення людей ефективно використовувати комп'ютерну техніку та глобальна комп'ютерна обізнаність. Наразі комп'ютерна грамотність є важливою умовою працевлаштування та кар'єрного росту.

2 грудня – День спеціальної освіти (*Special Education Day*)

День спеціальної освіти приурочений до підписання в 1975 році Закону про освіту осіб з інвалідністю (IDEA), який ознаменував важливу подію в історії освіти США – доступ до безкоштовної та якісної державної освіти для дітей з особливими потребами. **Мета цього Дня** – підвищення обізнаності та розуміння проблем, з якими стикаються учні з особливими освітніми потребами, відзначити прогрес, досягнутий ними, а також подякувати за віддану працю вчителям і підтримати їх.

2 грудня – 135 років від дня народження Карлтона Волсі Уошберна (1889 – 1968), американського педагога

Карлтон Уошберн – відомий як ініціатор реорганізації роботи шкіл м. Віннетка (США), творець системи навчання – Віннетка план (індивідуальне навчання), керівник міської Літньої школи для вчителів, викладач педагогічного коледжу в Сан-Франциско, професор педагогіки Мічиганського

університету, директор відділу аспірантури та програм підготовки вчителів у Бруклінському коледжі державного університету (Нью-Йорк), учасник організації системи шкільної освіти в Італії.

3 грудня – Всесвітній день комп'ютерної графіки (*World Computer Graphics Day*)

Чудове професійне свято дизайнерів і аніматорів (День 3D) започатковано американською компанією Alias у 1998 році на честь аббревіатури тривимірної графіки (3D), число 3 та D – December (у перекладі з англійської «грудень»). Саме 1 – 10 грудня цій події присвячуються конференції, майстер-класи, онлайн-інтерв'ю, які тривають до десяти днів, охоплюючи всіх спеціалістів галузі. Сучасне свято висвітлює досягнення та розвиток комп'ютерної графіки як однієї з найзначніших сфер цифрових технологій.

3 грудня – Міжнародний день людей з інвалідністю (*International Day of Persons with Disabilities*)

Проголошено цей міжнародний день Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 14 жовтня 1992 року (A/RES/47/3). Люди з інвалідністю обмежені у фізичних можливостях, мають численні труднощі (побутові, психологічні, проблеми з освітою та працевлаштуванням) і потребують додаткової підтримки суспільства. Тому *цей день покликаний привернути увагу до їхніх проблем, захисту їхніх прав, гідності та благополуччя*. Для них мають бути створені такі умови, які дають змогу відчувати себе рівними серед рівних. Україна здійснює рішучі кроки щодо імплементації міжнародних стандартів дотримання прав і свобод осіб з інвалідністю в національне законодавство, адже наразі вони готові на будь-якому фронті захищати нашу Батьківщину та наближати нашу Перемогу.

5 грудня – Міжнародний день добровольців в ім'я економічного та соціального розвитку, або Міжнародний день волонтера (*International Volunteer Day for Economic and Social Development*)

Цей Міжнародний день проголошено 17 грудня 1985 року рішенням 40-ї Генеральної Асамблеї ООН (A/RES/40/212). Волонтерство як офіційний рух було створено у XX столітті. Молодь Франції в 1920 році вигадала волонтерський проєкт, який полягав у відновленні ферми, котра постраждала під час Першої світової війни.

В Україні активна волонтерська діяльність розпочалась у 2014 році під час Революції Гідності. Сьогодні дуже багато волонтерів допомагають збирати кошти, ліки, одяг тощо, а також займаються транспортуванням. Часто волонтерам доводиться ризикувати власним життям ради порятунку інших. Це воістину люди з величезним серцем, безкорисливі, готові простягнути руку допомоги, щоб не залишити тих, хто в біді. *Волонтер – це не робота, а справжнє покликання*. В Україні волонтером є майже кожен українець.

5 грудня – 120 років від дня народження Михайла Гордійовича Дерегуса (1904 – 1997), художника-живописця, графіка, педагога, культурного діяча Заслужений митець України (1943), народний художник України (1957), один із провідних українських графіків Михайло Дерегус народився в с. **Веселе Харківського району**. У 1923 – 1930 роках навчався в **Харківському художньому інституті (нині Харківська державна академія дизайну та мистецтв)**, де займався у творчих майстернях відомих художників-педагогів Олексія Кокеля, Михайла Шаронова, Семена Прохорова. **Після закінчення працював у ньому з перервами з 1932 до 1950. Одночасно від 1934 року викладав у Харківському художньому училищі.** У 1944 – 1946 роках обіймав посаду директора Державного музею українського образотворчого мистецтва України (Київ), головного редактора видавництва «Мистецтво». 1956 – 1962 роки – **голова правління Співки художників України.** З 1995 року – **професор Української академії мистецтв.** Увійшов до історії мистецтва передусім як ілюстратор творів Миколи Гоголя, Тараса Шевченка, Лесі Українки, Марка Вовчка, Натана Рибака («Переяславська рада»), українських народних дум та історичних пісень.

Створив низку складних багатофігурних композицій; працював у галузі портрета, пейзажу та побутового жанру. Поетично зобразив у своїх роботах історію, природу, побут, народних героїв України. Виконував також плакати: «Товаришу, пам'ятай про закатованих братів...» (1942), «Оживуть степи, озера» (1944) та ін. Лауреат Державної премії України імені Тараса Шевченка (1969) за створення картин та ілюстрацій на шевченківські теми, серію нових мальовничих і графічних робіт «Пісня», «Кам'янець-Подільська фортеця», «Старі верби». Роботи Михайла Дерегуса були представлені на виставках у різних країнах.

6 грудня – День Збройних сил України

Святковий день на честь Збройних сил України встановлений постановою Верховної Ради України від 19 жовтня 1993 року № 3528-ХІІ. Відзначається щороку 6 грудня – у цей день 1991 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про Збройні сили України» і Закон «Про оборону України», 13 грудня було ухвалено Концепцію оборони та будівництва Збройних сил України, які визначили основні принципи й напрями розбудови українського війська.

День Збройних сил України – це одне з найважливіших національних свят, коли в серцях кожного патріота поєднуються гордість за героїв, які боронять нашу країну від агресорів, захищають її суверенітет, територіальну цілісність і недоторканність, і смуток за тими, хто віддав своє життя за свободу та незалежність нашої держави. Сьогодні це свято не лише професійних військових, а й усієї країни, кожного добровольця, кожної сім'ї, у якій хтось боронить нашу державу від агресора, усіх, хто допомагає Збройним силам України, є волонтером, лікує поранених.

8 грудня – День благодійності

Відзначається цей день в Україні щороку *другої неділі грудня* згідно з Указом Президента України від 13.12.2007 № 1220/2007. **Мета національного свята** – підтримка громадських ініціатив щодо милосердя, відверте прагнення українського суспільства до принципів милосердя та гуманізму, допомога нужденним через громадські організації, благодійні фонди. Також людина може займатися цією благородною та вкрай необхідною діяльністю в сучасному суспільстві особисто.

Міжнародний день благодійності відзначається 5 вересня.

8 грудня – 160 років від дня народження Йосипа (Юзефа) Конрадовича Пачоського (1864 – 1942), українського та польського всесвітньо відомого вченого в галузі систематики рослин, флористики, лісознавства, зоології та охорони природи.

Йосип Пачоський – видатний учений-натураліст, ботанік, зоолог, ентомолог, еколог, теоретик і організатор науки. Відомий як дійсний член Київського товариства природознавців, член-кореспондент Польської академії наук, завідувач Херсонського природничо-історичного музею, керівник науково-дослідної роботи в заповіднику «Біловезька пуща», професор ботаніки Херсонського політехнічного інституту, професор систематики та фітосоціології Познанського університету. **Саме він був ініціатором створення заповідника «Асканія Нова», одним із засновників природоохоронної справи в Україні, а також нового наукового напрямку – фітосоціології (геоботаніки), першим викладачем цього курсу.** Учений дослідив 230 видів птахів, описав 23 нових види рослин. На його честь названо 10 видів вищих рослин, із яких волошка Пачоського та зіновать Пачоського занесені до Червоної книги України.

8 грудня – 120 років від дня народження Павла Миколайовича Жолтовського (1904—1986), видатного українського мистецтвознавця, доктора мистецтвознавства, ентузіаста охорони пам'яток української культури

Павло Жолтовський відомий як науковець і музейний працівник, який зробив безцінний внесок у дослідження та збереження пам'яток сакрального мистецтва України, зокрема Волині. **Музейну діяльність розпочав у 1926 році в Харкові на посаді наукового співробітника художнього музею, де працював під керівництвом Степана Тарануценка.** У 1926–1931 роках брав участь в експедиціях музею з виявлення, а також збору пам'яток історії та культури, інколи пішки з фотоапаратом у руках. Так він обійшов, досліджуючи, Полтавщину, Чернігівщину, Поділля, Полісся, Київщину та Слобожанщину. У 30-х роках був репресований, перебував на засланні в Приураллі та в Татарії. Від 1945 року працював у Львові в Державному музеї етнографії та художнього промислу на посаді наукового співробітника, а згодом – заступника директора з наукової роботи. Досліджував історію

українського образотворчого мистецтва, історію розвитку національної художньої освіти.

За понад 60 років своєї трудової діяльності Павло Жолтовський обстежив усю Україну, zorganizував понад 200 експедицій і наукових відряджень. Останні наукові експедиції вченого пов'язані з Волинню. За 1980—1985 рр. для Волинського креснавчого музею було зібрано понад 1000 експонатів цінних історичних і мистецьких пам'яток, які характеризують мистецтво України XVI – XIX століть. Таким чином було створено збірку сакрального мистецтва: ікони, скульптура, дерев'яне різьблення, металопластика тощо.

8 грудня – 100 років від дня народження Григорія Марковича Донського (1924 – 1992), українського педагога, методиста, історика

Григорій Донський закінчив історичний факультет Харківського університету, працював учителем історії в Харківській школі № 1 та в Харківському фізико-математичному ліцеї № 27. У співавторстві з колегою Катериною Агібаловою написав на Всесоюзний конкурс підручник «Історія Середніх віків» для учнів 6 класу, який став кращим серед 14 робіт і отримав першу премію. Він перевидавався 25 разів. Від попередніх підручників з історії робота К. Агібалової та Г. Донського відрізнялася простотою, ясністю викладання матеріалу, великою кількістю ілюстрацій, точно вивіреною методологією. За цим підручником десятиліттями вивчали історію не тільки в нашій країні, а й у Польщі, Чехословаччині, В'єтнамі, Монголії, на Кубі. Також видатний педагог є автором дидактичних матеріалів із нової історії для учнів 8 класу, методичних посібників для вчителів.

9 грудня – Міжнародний день пам'яті жертв злочину геноциду, вшанування їхньої гідності та попередження цього злочину

(International Day of Commemoration and Dignity of the Victims of the Crime of Genocide and of the Prevention of this Crime)

Цей Міжнародний день пам'яті було проголошено резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 29 вересня 2015 року (A/RES/69/323), у день прийняття Конвенції про запобігання злочинів геноциду та покарання за нього (9 грудня 1948 року).

Мета його проведення – підвищення обізнаності про Конвенцію щодо попередження злочину геноциду та покарання за нього, про її роль у боротьбі з геноцидом і в попередженні цього злочину; як наголошено в Конвенції, щоб згадувати людей, які стали його жертвою, і шанувати їх пам'ять.

Міністерство закордонних справ України оприлюднило заяву, у якій закликала «світ спільно й рішуче вживати усіх можливих заходів задля попередження та припинення злочину геноциду».

9 грудня – Міжнародний день боротьби з корупцією *(International Anti-Corruption Day)*

Цей Міжнародний день відзначається щорічно 9 грудня за ініціативою Генеральної Асамблеї ООН (резолуція від 31 жовтня 2003 року A/RES/58/4). Саме 9 грудня 2003 року в м. Меріда (Мексика) відбулася політична конференція, на якій було підписано Конвенцію ООН проти корупції, що зобов'язує держави-члени проводити політику протидії корупції, схвалити відповідні закони та заснувати спеціальні органи боротьби з цим явищем. Карними вважаються хабарі, присвоєння бюджетних засобів і відмивання корупційних доходів. Згідно з одним із положень Конвенції необхідно повертати кошти до тієї країни, звідки вони надійшли в результаті корупції. Конвенція набула чинності в грудні 2005 року. Україна ратифікувала цю угоду 18 жовтня 2006 року.

10 грудня – Міжнародний день прав людини *(International Human Rights Day)*

10 грудня у світі відзначають Міжнародний день прав людини, який було проголошено 4 грудня 1950 року на засіданні Генеральної Асамблеї ООН (A/RES/423 (V)). *Саме цього дня в 1948 році Організація Об'єднаних Націй прийняла Загальну декларацію прав людини, яка стала видатним документом в історії людства – першим універсальним міжнародним актом із прав людини.*

В Україні на офіційному рівні День прав людини затверджено з 2022 року.

У Преамбулі Генеральна Асамблея зазначила, що «проголошує цю Загальну декларацію прав людини як завдання, до виконання якого повинні прагнути всі народи та всі держави з тим, щоб кожна людина і кожний орган суспільства, завжди маючи на увазі цю Декларацію, прагнули шляхом освіти сприяти поважанню цих прав і свобод, забезпеченню шляхом національних і міжнародних прогресивних заходів загального й ефективного визнання та здійснення їх як серед народів держав-членів Організації, так і серед народів територій, що перебувають під їх юрисдикцією».

12 грудня – 140 років від дня народження Зінаїди Євгенівни Серебрякової (1884 – 1967), української та французької всесвітньо відомої художниці

Талановита художниця Зінаїда Серебрякова народилась у родинному маєтку Нескучне (*нині Харківська область*) у знаменитій династії скульпторів, архітекторів, художників і *провела на Харківщині понад десять плідних творчих років*. Малювала пейзажі, натюрморти, портрети.

Ранні твори художниці («Селянська дівчина», 1906, «Квітучий сад», 1908, «Жнива», 1915) відображають народне життя, селянську працю, природу рідного маєтку в Нескучному, різнокольорове буяння Слобожанщини. Визнання приніс автопортрет («Біля туалетного столика», 1909), який у 1910 році вперше презентували на виставці «Світ мистецтва». Згодом вона написала портрети рідних, знайомих, балерин і танцівників балету, селян, серію

автопортретів. *У січні – жовтні 1920 працювала художником у Харківському археологічному музеї, де виконувала замальовки експонатів.* У 1924 році 14 полотен Зінаїди Серебрякової з успіхом демонструвалися на виставці в Нью-Йорку. Цього ж року вона емігрувала до Парижа, де написала багато відомих робіт: «Версаль. Дахи містечка» (1924), «Версальський парк» (1926), «Марокканка в білому одязі» (1928), «Париж. Люксембурзький сад» (1930), «Колліур. Порт із човнами» (1930), «Альпи. Селище в Савойї (1933), «Париж. Тюільрі» (1942) та інші .

14 грудня – День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

Відзначається в Україні, згідно з Указом Президента України (від 10.11.2006 № 945/2006), у день закінчення будівництва саркофага над зруйнованим четвертим енергоблоком ЧАЕС. *Мета проведення цього пам'ятного дня* – згадати мужніх і самовідданих людей, які віддали своє життя заради порятунку інших, захистили тоді не тільки Україну, а й увесь світ, наше майбутнє, а також вшанувати героїв, які, ризикуючи здоров'ям, ліквідували наслідки техногенної катастрофи. До ліквідації наслідків аварії було залучено 600 тисяч осіб.

На жаль, *Чорнобиль знову став епіцентром світової уваги в лютому 2022 року через російську агресію.* У рамках заходів, присвячених цьому Дню, у закладах освіти проводяться «уроки пам'яті», у бібліотеках організуються книжкові та фотовиставки.

17 грудня – 110 років від дня народження Інни Олександрівни Городецької (1914 – 1972), української живописиці, графіка, члена Харківської організації Спілки художників України (з 1958 року)

Усе творче життя Інни Городецької пов'язано з Харковом. Закінчила Харківське художнє училище (1938), Харківський художній інститут (1947), де її викладачами були Семен Прохоров, Олексій Кокель, Василь Касян, Юрій Садиленко. Працювала в жанрі станкового живопису та графіки. Авторка пейзажів, портретів, натюрмортів: «На птахофермі» (1957), «Після грози» (1960), «Думи» (1961), «Майбутній чемпіон» (1964), «Осінній пейзаж» (1965), «Весняний крос» (1970) та інших. *Окремі картини художниці зберігаються в Харківському художньому музеї.* Учасниця республіканських мистецьких виставок від 1949 року. Персональна виставка відбулась у Харкові в 1976 році.

18 грудня – Міжнародний день мігранта (International Migrants Day)

Цей день проголошено Генеральною Асамблеєю ООН (резолюція від 04.12.2000 A/RES/55/93). Саме 18 грудня 1990 року Генеральна Асамблея ООН прийняла Міжнародну конвенцію про захист прав усіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей. *Мета проведення* – визнати важливий внесок мігрантів, підкреслити виклики, з якими вони стикаються, зміцнити глобальні заходи захисту біженців і мігрантів, поширення інформації про права людини й основні свободи мігрантів. Основними міжнародними конвенціями, що

регулюють права дітей-мігрантів, є Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини), Конвенція про права дитини.

19 грудня – Міжнародний день допомоги бідним людям (*International Day to Assist the Poor*)

У рамках цього Міжнародного дня щороку 19 грудня в багатьох країнах відбуваються тематичні семінари, форуми й акції, *мета* яких – *залучення громадськості до вирішення проблеми злиднів*. Подію започаткувала Організація Об'єднаних Націй 22 грудня 1992 року, пізніше, у 2000 році, розпочалося прийняття низки програм щодо боротьби зі злиднями. Найголовніше в розвитку таких програм – допомога населення. За визначенням ООН, бідність – це «стан тривалої вимушеної відсутності необхідних ресурсів для забезпечення задовільного способу життя».

20 грудня – Міжнародний день солідарності людей (*International Human Solidarity Day*)

Цей День було проголошено на Генеральній Асамблеї ООН (резолуція від 22.12.2005 A/RES/60/209) і присвячено проведенню першого Десятиріччя боротьби за ліквідацію злиднів. Резолюція ООН посиляється на Декларацію тисячоліття, у якій зазначено, що у XXI столітті солідарність буде однією з фундаментальних цінностей людства. Солідарність щодо людей, які страждають від тиску пригнічення та бідності, є однією з головних засад створення та функціонування Організації Об'єднаних Націй.

Мета Міжнародного дня солідарності людей – згуртувати людство в усьому світі, бо тільки колективно можна впоратися з проблемами глобального характеру й досягти розвитку в справах всесвітнього значення.

20 грудня – 125 років від дня народження Івана Івановича Пільгук (1899 – 1984), українського письменника, літературознавця, доктора філологічних наук, педагога

Іван Пільгук *закінчив аспірантуру при Харківському університеті. Викладав літературу у вищих навчальних закладах Харкова та Києва*, співробітничав у газетах, працював на посаді наукового співробітника в Інституті літератури імені Т. Г. Шевченка АН України, брав участь у підготовці підручників з української літератури для середніх і вищих шкіл. Його підручником з української літератури XIX століття учні користувалися більше чотирьох десятиліть. Із 1964 року – член Спілки письменників України. Автор понад трьохсот наукових праць, досліджував творчість Пантелеймона Куліша, Григорія Сковороди, Марії Заньковецької, Івана Карпенка-Карого, Івана Котляревського, Івана Манжури, Степана Руданського. Написав низку художньо-біографічних повістей про цих письменників.

Вагому сторінку своєї наукової та творчої діяльності Іван Пільгук присвятив Тарасові Шевченку: уперше узагальнив багаторічні спостереження над спадкоємністю літературних традицій Кобзаря у творчості

письменників XIX – XX ст., проаналізував значення його творчої спадщини для розвитку української літератури в нову культурно-історичну епоху.

21 грудня – 135 років від дня народження Стефана Андрійовича Таранушенка (1889 – 1976), українського мистецтвознавця, педагога, дослідника архітектури Слобідської України

Стефан Таранушенко навчався на словесному відділенні історико-філологічного факультету Харківського університету (викладачі: Федір Шміт, Дмитро Багалій, Микола Сумцов). Відомий як *асистент і викладач кафедри теорії та історії мистецтва Музею красних мистецтв та старожитностей Харківського університету (1917), професор Харківського художнього інституту, голова Харківського губернського комітету охорони пам'яток мистецтв і старовини*, харківський крайовий інспектор охорони пам'яток культури та природи, член Спілки художників України. Вагомим є внесок мистецтвознавця в дослідження та вдосконалення техніки обмірів українського монументального дерев'яного зодчества, теоретичних питань історії українського мистецтва, становлення пам'яткоохоронного руху в Україні.

Уперше в українському мистецтвознавстві Стефан Таранушенко поставив проблему комплексного підходу до вивчення явищ української культури, привернув увагу до наукового дослідження народної писанки. Невтомне його прагнення зберегти й популяризувати українську архітектуру та мистецтво назавжди залишило незабутній відбиток на культурній ниві України.

28 грудня – Міжнародний день кіно (International Cinema Day)

Це професійне свято людей, які працюють у галузі кіновиробництва, має щорічний характер і проводиться в третій декаді грудня (саме цього дня 1895 року винахідники кінематографа брати Луї та Огюст Люм'єри влаштували в паризькому Гранд-кафе перший в історії кінопоказ). Відзначають його також і численні шанувальники кіно в усьому світі. Кінематограф з'явився ще в XIX столітті й одразу став сенсацією, оскільки відкрив людям можливість перебувати в абсолютно новій реальності – у світі по той бік екрана. Кожного дня мільйони людей і вдома, і в кінотеатрах проводять час за переглядом фільмів найрізноманітніших жанрів. *Кіно прийнято вважати найбільшою естетичною та освітньою силою в сучасному світі.*

День українського кіно відзначається в другу суботу вересня. Ця подія зосереджує увагу на національних стрічках, здобутках вітчизняних кінематографістів, актуальній тематиці сьогодення України.

28 грудня – 130 років від дня народження Степана Володимировича Савченка (1889 – 1942), українського літературознавця доби Розстріляного відродження, перекладача, етнографа

Степан Савченко – педагог, викладач Київського університету, а з 1925 року – професор романської філології, з 1933 – керівник кафедри. Автор

наукових праць «Походження романських мов», «Шевченко і світова література», редактор видання творів Гі де Мопассана в 10 томах українською мовою, збірки перекладів «Французькі класики XVII століття» (переклад Максима Рильського). Дописував до журналу УАН «Етнографічний вісник».

Використані джерела:

1. Грудень : свята та події. URL : <https://daytoday.ua/gruden-svyata-ta-podii/>.
2. Міжнародні дні ООН. URL:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%B4%D0%BD%D1%96_%D0%9E%D0%9E%D0%9D#:~:text=%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D0%9E%D0%9E%D0%9D%20%E2%80%94%20%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%20%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%96,%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%20%D0%B2%D0%B8%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%94%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F%20%D1%81%D0%B2%D0%BE%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%D0%B4%D0%BD%D1%8F.
3. Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2024-2025 роках: Постанова Верховної Ради України від 21.12.2023. URL:
https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/245200.html.
4. Календар знаменних і пам'ятних дат Харківщини на 2024 рік : рек. бібліогр. покажч. / Департамент культури і туризму Харківської обласної військової адміністрації; Харків. обл. універс. наук. б-ка. – Харків : ХОУНБ, 2023. – 88 с. – URL: <https://library.kharkov.ua/libdruk/LibKh-00000000357.pdf>.

Матеріали підготовлені:

Жеребкіною З. Г., завідувачем бібліотеки,
Павловою Г. М., бібліотекарем,
Писаренко Т. І., методистом КВНЗ
«Харківська академія неперервної освіти»